Gemeente Amsterdam

Datum van vaststelling: 11-03-2025
Opdrachtgever: Voorzitter dagelijks bestuur stadsdeel Oost
Directie: JZD

Participatieplan plaatsing tijdelijke mobiele gebruikersruimte stadsdeel Oost

In het voorjaar van 2025 wordt er een mobiele gebruikersruimte geplaatst op het 's-Gravesandeplein in stadsdeel Oost, nabij het Oosterpark. Hierover worden omwonenden en betrokkenen geïnformeerd.

Achtergrond

Al geruime tijd is er in het Oosterpark sprake van overlast, veroorzaakt door dak- en thuislozen en personen met onbegrepen en overlast gevend gedrag. Er worden harddrugs gerookt en gespoten, gebruikte naalden worden (soms) achtergelaten in de bosschages en sommige personen gedragen zich luidruchtig en intimiderend door overmatig alcoholgebruik. Het park wordt zo steeds minder een plek die buurtgenoten samenbrengt en die voor iedereen fijn en ontspannend is om te zijn. Buurtgenoten mijden delen van het park. Op deze manier ontstaat een neerwaartse spiraal, waarbij het Oosterpark steeds meer een concentratie wordt van problematiek en overlast.

Om deze spiraal te doorbreken, heeft de Gemeente Amsterdam via de afdeling Zorg (JZD) aan De Regenboog Groep gevraagd om, in afwachting van het vinden van een geschikte definitieve en vaste locatie, een mobiele inloop/gebruikersruimte in te zetten. Als hulpverleningsorganisatie zet De Regenboog Groep in op het weer op weg helpen van genoemde doelgroep door het aanbieden van een hygiënische omgeving voor drugsgebruik, maar ook door te helpen bij de aanpak van hun andere problemen naast drugsgebruik. Naast het aanbieden van een gebruikersruimte en zorg is er een Dixi en een dagelijkse maaltijd plus warme plek om even bij te komen. De ervaring leert dat daardoor, als neveneffect, ook de overlast afneemt.

Onderdeel van het stedelijke Plan Versterking Aanpak Dakloosheid 2023-2026, is het voornemen een inloophuis met gebruikersruimte in elk stadsdeel te realiseren.

Mobiele gebruikers bus

Een grote kampeerbus is omgebouwd tot mobiele inloop, met een gebruikersruimte. De mobiele gebruikers bus staat van 11:00 tot 17:30 uur[1] vlak naast het Oosterpark, op het 's-Gravesandeplein, zeven dagen per week. Per dienst zijn er twee professionele werknemers van De Regenboog Groep aanwezig.

In de gebruikersruimte is plaats voor vier personen tegelijkertijd om te gebruiken (spuiten). Gebruikte naalden worden veilig ingenomen. Daarnaast kan er in de gebruikers bus een hulpverleningsgesprek met twee personen plaatsvinden, en kan één persoon zich opfrissen. Het mobiele toilet (Dixi) naast de gebruikers bus voorziet in de sanitaire behoefte.

De gebruikers bus heeft een luifel, waaronder de aanlopende bezoekers worden ontvangen met koffie, thee en dagelijks een warme maaltijd in de vorm van voedzame soep met brood. Ook is er wat kleding aanwezig en kunnen bezoekers zich binnen opfrissen, scheren en hun tanden poetsen.

Vanwege de complexiteit van de problematiek, werkt De Regenboog Groep intensief samen met het JOT (Arkin), de GGD, de directie Werk Participatie en Inkomen van de gemeente Amsterdam en aanbieders van arbeidstoeleiding en dagbesteding. Het maatschappelijk werk van De Regenboog Groep is twee dagdelen per week aanwezig. Ook is er goede afstemming met het stadsdeel, handhaving en politie.

Aan het eind van de dag gaat de bus naar de stalling, waar deze de volgende dag weer wordt opgehaald met opgeladen accu's en een gevulde watertank.

[1] Mogelijk om tijdstippen aan te passen als het nodig blijkt.

Doel van de mobiele gebruikers bus is:

- Verbetering brengen in de situatie van (een deel van) de gebruikers, drinkers en dolers in het Oosterpark, o.m. door de mogelijkheid te gebruiken op een veilige, schone plek, spuit omruil, inzet van maatschappelijk werk en het betrekken van GGZ en verslavingszorg. De verwachting is dat daardoor de overlast die de buurt ervaart op de lange termijn wat zal afnemen.
- Een analyse maken van de situatie en de doelgroep(en) in het Oosterpark en oplossingsrichtingen aandragen.
- Overlast door openbaar drugsgebruik en drugs gerelateerd afval verminderen.

Met de komst van De Regenboog Groep komt er beter zicht op de zorg voor de groep drugsgebruiker en overlastplegers. Dit inzicht wordt afgestemd met het lokale team veiligheid van stadsdeel Oost.
Het bereiken van bovenstaande doelen wordt twee maandelijks gemonitord en in het najaar geëvalueerd.

Participatieproces
De participatie van omwonenden bestaat uit informeren, luisteren en ruimte geven voor reacties. Er is geen inspraak op de komst van of keuze in de locatie voor de tijdelijke mobiele gebruikersruimte. Omdat de plaatsing tijdelijk is en er wordt gezocht naar een vaste locatie voor een inloophuis met gebruikersruimte in Oost, zijn reacties en ervaringen van omwonenden met de mobiele gebruikersruimte van belang voor de opzet van het definitieve inloophuis.

Het participatieplan wordt na 27 maart 2025 gepubliceerd op Open Amsterdam. Ook de objectvergunningsprocedure vereist publicatie. Er vindt een informatiebijeenkomst voor omwonenden en andere betrokken plaats vóór publicatie van de objectvergunning op 2 april.

Informatiebijeenkomst
Voorafgaand aan het in gebruik nemen van de mobiele gebruikers bus organiseert het stadsdeel op 2 april 2025 in de namiddag en avond een bewonersbijeenkomst in de Oosterparkkerk. Tijdens deze bijeenkomst informeren we omwonenden en andere betrokkenen over de gebruikers bus en is er gelegenheid om vragen te stellen en eventuele zorgen of aandachtspunten kenbaar te maken. Aangezien de mobiele gebruikers bus een tijdelijke voorziening is, in afwachting van een inloophuis met gebruikersruimte in stadsdeel Oost, kunnen ervaringen en signalen mee worden genomen in keuzes rondom deze permanentere voorziening.

Omwonenden en andere betrokkenen ontvangen hiervoor een uitnodiging (bewonersbrief) en in enkele gevallen door een persoonlijk gesprek van gebiedsmakelaar / veiligheidscoördinator en medewerker Regenbooggroep met direct betrokken organisaties rondom het s'-Gravesandeplein. In de uitnodigingsbrief wordt reeds een korte toelichting gegeven op de gebruikers bus. Ook staat er waar mensen terecht kunnen met vragen of zorgen. Zowel de medewerkers van de Regenbooggroep ter plekke kunnen worden aangesproken of gebeld als het om de bezoekers van de bus gaat. Het veiligheidsteam van stadsdeel Oost kan per mail worden benaderd. Zij zetten signalen uit bij de juiste afdeling die over betreffend signaal gaat en de indiener krijgt altijd een terugkoppeling.

Naast deze informatiebijeenkomst wordt er een open middag van de mobiele gebruikers bus georganiseerd voor geïnteresseerden (voordat deze in gebruik wordt genomen). Zo kunnen omwonenden de bus bekijken op de plek waar deze komt te staan.

De stadsdeelvoorzitter zal aanwezig zijn bij de bewonersavond. Begin mei wordt de stadsdeelvoorzitter geïnformeerd met een gespreksverslag van de inloop bewonersavond.

Tot slot
Er kan zes weken na de publicatie over het toekennen van de objectvergunning voor de mobiele gebruikers bus daartegen bezwaar worden gemaakt. Als er bezwaar wordt ingediend dan zal de

gebruikers bus, mits er geen ernstige bezwaren zijn, kunnen blijven staan in afwachting van de juridische beoordeling.

Vanwege onrust door overlast in en om het Oosterpark, zijn er in het najaar 2024 al meerdere gesprekken met omwonenden gevoerd vanuit het stadsdeel Oost, waarin de komst van een tijdelijke mobiele gebruikersruimte is aangekondigd. Dit in afwachting van een vaste locatie voor een inloophuis met gebruikersruimte.